

Adres

Cortgene 2
Postbus 2
2950 AA Alblasserdam
T: 14-078
F: (078) 770 80 80
I: www.alblasserdam.nl
Btw-nummer: NL001918412B01
IBAN: NL31BNGH0285000152

Gemeenschappelijke Regeling
Drechtsteden
t.a.v. Drechtstedenbestuur
Postbus 619
3300 AP Dordrecht

Datum

31 mei 2017

Betreft

zienswijze begroting GRD 2018

Uw kenmerk

Uw brief van

Ons nummer

Bijlage(n)

Contactpersoon

E:
T: (078) 770

Geacht bestuur,

Hierbij delen wij u mede, dat wij onze gemeenteraad adviseren kennis te nemen van de concept begroting 2018, het beleidsvoorstel minimabeleid en de perspectiefnota 2018 en van de Gemeenschappelijke Regeling Drechtsteden (hierna GRD) en een zienswijze bij u in te dienen. Onderstaand treft u onze zienswijze aan, onder voorbehoud van instemming door de gemeenteraad.

Conclusies:

Perspectiefnota 2018:

- Wij benadrukken in deze zienswijze de noodzaak van de neerwaartse bijstelling gezien de gemeentelijke financiële opgave. Wij onderschrijven het verzoek aan het Drechtstedenbestuur om binnen de eigen begroting ruimte te zoeken voor de in de perspectiefnota opgenomen loon- en prijsontwikkeling én voorstellen. Wij verzoeken ten aanzien van de gemeentelijke bijdrage de nullijn te hanteren. Dit betekent dat u of de zaken uit de perspectiefnota (samen optellend tot € 1.629.000) niet uitvoert en/of dekt binnen de eigen (geactualiseerde) begroting van de GRD.

Sociaal domein:

- Het kan echter niet zo zijn dat er zowel op macro als lokaal niveau structureel sprake is van een tekort. Dat vraagt dan maatregelen en bijstelling van beleid op lokaal niveau en landelijk verhoging van de macro budgetten.
- Wij verzoeken het Drechtstedenbestuur:
 - in het licht van de brede integrale financiële opgave waar wij voor staan het nader bestuurlijk gesprek aan te gaan en mede invulling te geven aan het (gezamenlijke) proces, om met name binnen het sociale domein te zoeken naar maatregelen om de gemeentelijke uitgaven naar beneden bij te stellen.

- in dit gezamenlijke proces het brede sociale domein te bezien (alle regelingen in relatie tot elkaar en zowel regionaal als lokaal), de domeinen sociaal, economie en arbeidsmarkt met elkaar te verbinden en open te staan voor innovatieve ideeën en een optimale afstemming en aansluiting van lokale en regionale maatregelen. Wij vragen vanuit deze integrale benadering voorstellen te doen die kunnen rekenen op niet alleen lokaal maar ook regionaal bestuurlijk draagvlak. In vrijwel alle gevallen zullen de voorstellen invloed hebben op de samenleving, het verdient dan ook aanbeveling om de voorstellen vanuit de samenleving te ontwikkelen.
- Om samen met lokale eigenaren en binnen de breedte van het stelsel te zoeken naar oplossingen.
- de effecten van mogelijke maatregelen beeld te brengen op basis waarvan de financiële keuzes gemaakt kunnen worden.
- in de geactualiseerde begroting 2018 de eerste lijnen en maatregelen uiteen te zetten en onderscheid te maken in maatregelen die op korte termijn effect sorteren en lijnen en maatregelen met een effect op lange termijn.
- op grond van de lijnen en maatregelen te komen tot een meerjarenperspectief op het sociaal domein dat uitgaat van een tijdelijk tekort van maximaal 3 jaar, zodat in het laatste begrotingsjaar de rijksbijdrage weer toereikend is om de kosten te dekken.
- nadrukkelijk ook een bijdrage te leveren in de landelijke discussie en lobby voor toereikende macro budgetten.

Concept jaarrekening 2016:

- De voorspelbaarheid van begrotingen verdient blijvend aandacht. De onderuitputting door efficiënter werken kan, door deze structureel anders in te zetten, bijdragen de juiste randvoorwaarden te creëren om zo de ambities en doelstellingen wel te kunnen realiseren.
- Wij verzoeken het Drechtstedenbestuur een grondige analyse te maken van de verschillen tussen begroting (na wijziging) en realisatie over de afgelopen drie á vier jaar en nader te onderzoeken of de verschillen mogelijk structureel van aard zijn. Verder verzoeken wij structurele onderuitputting door efficiënter werken in de (geactualiseerde) begroting 2018 structureel in te zetten voor het oplossen van de financiële opgave waar wij als gemeenten en GRD voor staan.

Integrale bestuurlijke afweging

Met het gelijktijdig aanbieden van de concept primaire begroting, de Perspectiefnota 2018 en het beleidsvoorstel minimabeleid heeft u een goede processtap gezet om te komen tot een integrale bestuurlijke afweging van inhoud (ambities) versus financiële middelen en een zorgvuldige afweging van lokale versus regionale belangen. U geeft daarmee gehoor aan de oproep om één integraal afwegingsmoment te creëren.

Wij signaleren wel dat in de P&C cyclus van de GRD meerdere losse documenten worden opgesteld. Geen van de documenten welke voor zienswijze worden voorgelegd bevat een integraal overzicht. De financiële resultaten uit de primaire begroting 2018 zijn niet vertaald in de Perspectiefnota 2018 en daarmee niet afgezet tegen de budgettaire ruimte volgens de septembercirculaire 2016. Overigens wordt dit verband wel tekstueel gelegd in het bijbehorende raadsvoorstel. De overschrijding van het huidig minimabeleid daarentegen is zowel verwerkt in het primaire begroting 2018 als het beleidsvoorstel minimabeleid.

Om een integrale afweging verder te optimaliseren moet blijvend gezocht worden naar een werkwijze, waarbij meerdere documenten in samenhang kunnen worden beoordeeld. Voor de verwerking van het effect op de gemeentelijke bijdragen in de lokale P&C documenten is transparantie over de effecten per gemeenten en de samenhang, zonder dubbelingen, tussen de verschillende documenten eveneens van belang.

Kaderbrief begroting 2018 GRD

In de kaderbrief begroting 2018 GRD hebben wij geconcludeerd geen te ruimte zien voor de GRD voor benutting van de accres ruimte na verrekening van loon- en prijscompensatie, de hogere realisatie van de taakstelling Trap af en de reeds doorgevoerde intensiveringen in de geactualiseerde begroting 2017 van de GRD. Het Drechtstedenbestuur is gevraagd in de perspectiefnota 2018 en daaruit voortvloeiende primaire en geactualiseerde begroting 2018 deze ontwikkelingen en conclusies te verwerken.

In het raadsvoorstel bij de Perspectiefnota 2018 benoemt u de financiële opgave die gemeenten hebben om de begrotingen in de komende jaren structureel sluitend te krijgen. Met name de ontwikkelingen in het sociale domein wegen zwaar door in de gemeentelijke begrotingen. U stelt daarom aan de Drechtraad voor '*Kennis te nemen van de oproep van gemeenten om de begroting richting de geactualiseerde begroting 2018 naar beneden bij te stellen, om de gemeenten tegemoet te komen in hun financiële opgave*'.

Verderop in het raadsvoorstel licht u toe dat de wethouders financiën het Drechtstedenbestuur verzoeken om binnen de eigen begroting ruimte te zoeken voor de in de Perspectiefnota opgenomen loon- en prijsontwikkeling én voorstellen (samen optellend tot € 1.629.000).

Financieel perspectief gemeente Alblasserdam

Wij voorzien het volgende financieel perspectief:

- op grond van de decembercirculaire verwachten wij een hogere algemene uitkering en dus een situatie van Trap op.
- de lokale autonome ontwikkelingen en ambities leggen een beslag op deze extra middelen die in lijn is met de verhouding in onze begroting tussen uitgaven lokaal en via maatschappelijke partners (circa 50% lokaal / 50% via maatschappelijke partners).
- de extra middelen die op grond van de primaire begrotingen 2018 door gemeenschappelijke regelingen worden gevraagd zijn al hoger dan de extra algemene uitkering. Dit is niet in lijn met de huidige verhouding in onze begroting tussen uitgaven lokaal en via maatschappelijke partners.
- Dit levert een beeld op met in alle jaren 2018 tot en met 2021 een (structureel) tekort. Deze tekorten worden vooral veroorzaakt door:
 - het tekort op inkomensondersteuning;
 - de financiële effecten uit de perspectiefnota van de GRD 2018;
 - het extra tekort op de sociale werkvoorziening.

Wij benadrukken in deze zienswijze de noodzaak van deze neerwaartse bijstelling gezien de gemeentelijke financiële opgave. Wij onderschrijven het hiervoor genoemde verzoek aan het Drechtstedenbestuur om binnen de eigen begroting ruimte te zoeken voor de in de perspectiefnota opgenomen loon- en prijsontwikkeling én voorstellen. Wij verzoeken ten aanzien van de gemeentelijke bijdrage de nullijn te hanteren. Dit betekent dat u of de zaken uit de perspectiefnota (samen optellend tot € 1.629.000) niet uitvoert en/of dekt binnen de eigen (geactualiseerde) begroting van de GRD.

Sociaal domein

Wij vragen in deze zienswijze specifiek aandacht voor de tekorten in het sociaal domein.

De macro budgetten voor het sociaal domein zouden structureel toereikend moeten zijn om de kosten van het sociaal domein op macro niveau te dekken. Uiteraard kan het voorkomen dat er zich op lokaal niveau tijdelijk overschotten of tekorten voordoen. Het kan echter niet zo zijn dat er zowel op macro als lokaal niveau structureel sprake is van een tekort. Dat vraagt dan maatregelen en bijstelling van beleid op lokaal niveau en landelijk verhoging van de macro budgetten.

De GRD heeft in de concept begroting 2018 inzicht gegeven in het meerjarig perspectief voor (onderdelen van) het sociaal domein. Zo is het tekort op inkomensondersteuning structureel financieel verwerkt. In de begroting 2018 zijn geen denkrichtingen opgenomen waarlangs het tekort in de komende jaren kan worden teruggebracht, zodat de rijksbijdrage weer toereikend is om de kosten te dekken. Wij realiseren ons dat dit niet alleen een visie vraagt van de Sociale Dienst Drechtsteden en het Drechtstedenbestuur. Dat vraagt ook een visie vanuit de deelnemende gemeenten¹ met een perspectief op resultaat. Het ontwikkelen van een dergelijk perspectief heeft meer kans van slagen als de domeinen sociaal, economie en arbeidsmarkt met elkaar verbonden worden.

Wij verzoeken het Drechtstedenbestuur:

- in het licht van de brede integrale financiële opgave waar wij voor staan het nader bestuurlijk gesprek aan te gaan en mede invulling te geven aan het (gezamenlijke) proces, om met name binnen het sociale domein te zoeken naar maatregelen om de gemeentelijke uitgaven naar beneden bij te stellen.
- in dit gezamenlijke proces het brede sociale domein te bezien (alle regelingen in relatie tot elkaar en zowel regionaal als lokaal), de domeinen sociaal, economie en arbeidsmarkt met elkaar te verbinden en open te staan voor innovatieve ideeën en een optimale afstemming en aansluiting van lokale en regionale maatregelen. Wij vragen vanuit deze integrale benadering voorstellen te doen die kunnen rekenen op niet alleen lokaal maar ook regionaal bestuurlijk draagvlak. In vrijwel alle gevallen zullen de voorstellen invloed hebben op de samenleving, het verdient dan ook aanbeveling om de voorstellen vanuit de samenleving te ontwikkelen.
- de effecten van mogelijke maatregelen beeld te brengen op basis waarvan de financiële keuzes gemaakt kunnen worden.
- in de geactualiseerde begroting 2018 de eerste lijnen en maatregelen uiteen te zetten en onderscheid te maken in maatregelen die op korte termijn effect sorteren en lijnen en maatregelen met een effect op lange termijn.
- op grond van de lijnen en maatregelen te komen tot een meerjarenperspectief op het sociaal domein dat uitgaat van een tijdelijk tekort van maximaal 3 jaar, zodat in het laatste begrotingsjaar de rijksbijdrage weer toereikend is om de kosten te dekken.

¹ Inspanningen op lokaal niveau om de mismatch tussen werkzoekenden en beschikbare vacatures kunnen in samenwerking met lokale werkgeversorganisaties worden opgezet, om op die manier werkzoekenden meer kans te geven.

Het regionaal benutten van de aantrekkende economie, door bedrijven de gelegenheid te geven voor innovatie en vernieuwing waardoor ook verbreding en uitbreiding van werkgelegenheid kan ontstaan.

Landelijk is er ook veel aandacht voor de oplopende tekorten. Denk aan berichten over het steeds groter aantal gemeenten dat een beroep doet op de vangnetregeling (meer dan alleen uitzonderingsgevallen) en de roep om een verlichtingsbudget. Om niet in neerwaartse spiraal te komen zijn zowel lokaal als landelijk acties. Dit is nadrukkelijk niet alleen een opgave voor de Sociale Dienst Drechtsteden, maar vraagt actie en afstemming van maatregelen van de GRD, de gemeenten, de VNG en het Rijk.

Wij verzoeken het Drechtstedenbestuur nadrukkelijk ook een bijdrage te leveren in deze landelijke discussie en lobby.

Concept jaarrekening 2016

De GR Drechtsteden sluit ook het jaar 2016 voordelig af. Een analyse op de verschillen tussen begroting (na wijziging) en realisatie over de afgelopen drie á vier jaar kan inzichten en signalen opleveren voor structurele afwijkingen. Hierbij kan een onderverdeling gemaakt worden in structurele onderuitputting door efficiëntere werkwijzen of onderuitputting door het niet realiseren van doelstellingen. Wij zijn van mening, dat denken vanuit ambitie de weg is om als regio te groeien; ambitie voorzien van een realistische planning en de passende randvoorwaarden. Bij het opstellen van de begroting is de vraag opportuun of de ambitie kan worden waargemaakt. Dit is overigens iets wat niet alleen voor de regio geldt, maar ook voor de deelnemende gemeenten.

De voorspelbaarheid van begrotingen verdient blijvend aandacht. De onderuitputting door efficiënter werken kan, door deze structureel anders in te zetten, bijdragen de juiste randvoorwaarden te creëren om zo de ambities en doelstellingen wel te kunnen realiseren.

Wij verzoeken het Drechtstedenbestuur een grondige analyse te maken van de verschillen tussen begroting (na wijziging) en realisatie over de afgelopen drie á vier jaar en nader te onderzoeken of de verschillen mogelijk structureel van aard zijn. Verder verzoeken wij structurele onderuitputting door efficiënter werken in de geactualiseerde begroting structureel in te zetten voor het oplossen van de financiële opgave waar wij als gemeenten en GRD voor staan.

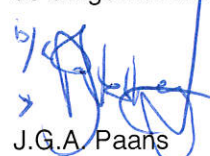
Met vriendelijke groet,
burgemeester en wethouders

de secretaris,

S. van Heeren

de burgemeester,

J.G.A. Paans